AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. R. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Onze Financien.

Ondanks het pessimisme van sommigen ging de staat van onze financiën, gedurende het 1ste kwartaal van dit jaar, nog steeds in stijgende lijn. De verwachting door vele anderen gekoesterd, is niet ijdel gebleken. Wat het tweede kwartaal brengen zal, valt nog moeilijk te zeggen en te begrooten. De heer Henriquez sprak in den Kolonialen Raad van wolken die dreigend zich samenpakken.

Gedurende dit kwartaal valt de exodus van arbeiders bij de C. P. I. M. Bij honderden zijn zij ontslagen, — Hollandsche werklieden, die na afloop van hun contracttijd, anderen zelfs daarvóór, naar 't vaderland terugkeerden, — Venezolaansche en Engelsche arbeiders, waarvan het grootste deel maar weer den weg naar zijn „home" is opgegaan.

Wat viel er beter te doen! En 't is te begrijpen, dat op een langer verblijf ten deze door het Bestuur in 't geheel geen prijs gesteld wordt.

De uittocht van deze honderden en honderden, heeft natuurlijk zijn terugslag op ons economisch leven. De handel klaagt steen en been.

Vele winkels verkoopen thans geen derde van hetgeen zij eerst verkochten, terwijl toch nog maar steeds de huren, vooral voor winkelhuizen omhoog gaan; 't zelfde is het geval met restaurants, bier- en koffiehuizen. En vele van de kleine winkeltjes en kroegjes, die speciaal in den omtrek van de grootbedrijven en van de nederzettingen der arbeiders, als paddestoelen uit den grond rezen, verdwijnen weer even spoedig als ze ontstaan zijn.

Een en ander is oorzaak, dat de economische toestand van heden tamelijk onzeker en wankel is, — en dat het moeilijk te beoordeelen valt, in hoever hij van invloed zal zijn op den loop onzer financiën. Dat deze eronder lijden zullen, is wel zoo goed als zeker. Want als het waar is, hetgeen wij hebben hooren verzekeren, dat de pay-roll van de C. P. I. M. van dag- en weekgelders reeds per week met ± 1½ ton gedaald is, dan wil dat dus zeggen: 1½ ton per week minder in omloop. Voorzeker geen onaanzienlijk bedrag.

* * *

Als we nu den staat van inkomsten van het 1ste kwartaal van dit jaar vergelijken met dien van het 1ste kwartaal van het vorig jaar, dan hebben wij 1: wat BELASTINGEN betreft, de volgende cijfers:

Gedurende 1ste kwartaal 1930 was de totaal opbrengst der BELASTINGEN f. 1.368.179, tegen f. 1.302.089 gedurende het 1ste kwartaal 1929; een accres dus van ruim f. 66.000; terwijl de ramingmet ruim 4 ton overschreden werd. De invoerrechten brachtenbijnaf.70.000 meer op, n. l. f.479.215 tegen f. 409.333; accijns op gedistilleerd ruim f. 28.000 meer; grondbelasting bijna f. 25.000 meer; de gebruiksbelasting bijnaf 38.000 minder; de inkomstenbelasting brachtop Curaçao ruim f. 26.000 minder op; daar tegenover stond op Aruba een accres van ruim f. 28.000; de successiebelasting bracht ruim f, 33.000 minder, terwijl de motorrijtuig etc. belasting ruim f. 10.000 meer opbracht.

De INKOMTEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD toonden een accres van ruim f. 100. 000, n. l. f. 604. 265 tegen f. 501.276 't vorig jaar.

De meeste posten van deze afdeeling vertoonen maar een betrekkelijk kleine variatie, hier en daar een klein accres; zelfs de loodsgelden die de laatste jaren met reuzenschreden omhoog klommen, zijn ongeveer gelijk gebleven, n. l. een totaal van f. 194. 302 tegen f. 192.663. Het voornaamste accres komt op rekening van de watervoorzieningsdienst, die f. 73.418 tegen f. 19.788 vorig jaar opbracht; terwijl alle andere ontvangsten een accres vertoonen van bijna f. 17.000.

De TOTAALOPBRENGST der middelen gedurende het 1ste kwartaal is f. 1.972.444, tegen f. 1.803.815 't vorig jaar; of f. 168.629 meer, terwijl de raming der middelen, niet meegeteld f.351. 250 uit leening te verkrijgen, met f. 477.363 overtroffen is.

De opbrengsten gedurende het eerste kwartaal dezes jaars wettigen geenszins het pessimisme van sommigen; wat echter het tweede kwartaal zal brengen, is bezwaarlijk te zeggen: verschillende omstandigheden hebben een te aanzienlijke wijziging ondergaan, om ook maar met eenige zekerheid de uitkomsten te kunnen begrooten.

De crisis van het gezin.

Een vrijzinnig getuigenis.

Het is heden ten dage ontegenzeggelijk een tijd van crisis op velerlei gebied: tarwe-crisis, suiker-crisis, rubber-crisis, koffie-crisis, beurs-crisis en . . . . gezins-crisis.

Maar, zoo vroeg ons dezer dagen een bejaard en bezadigd huisvader, wordt er bij het bespreken van al deze commercieele en moreele crisissen in pers en parlement niet schromelijk overdreven?

Hebben handel en nijverheid niet steeds periodes van malaise gekend, afgewisseld door tijdperken van bloei?

Heerschte veertig jaar geleden, omstreeks 1890, geen crisis in den landbouw veel heviger en langduriger dan die waarover thans steen en been wordt geklaagd?

En hebben we tien jaar later geen suikercrisis beleefd van zulk een ernstigen aard, dat zij de mogendheden van Europa na lang beraad tot het sluiten van een conventie bewoog, ten einde de doodzieke industrie weer op de been te helpen?

En is het op moreel gebied, voor zoover ongelijksoortige grootheden zich laten vergelijken, niet juist hetzelfde gesteld als op commercieel en industrieel terrein?

Is met name de crisis van het gezin niet van zeer ouden datum? Waren de ouderen van thans in hun jeugdige jaren niet even zorgeloos en vrijheidlievend als de jongelui van onzen tijd?

Lachten zij niet met de wijsheid en de levenservaring van „die oude pruiken der generatie" en beweerden zij niet met evenveel aplomb als de jongeren van thans, dat „zij recht hadden op meer zelfstandigheid en ruimer bewegingsvrijheid?"

Schudden onze vaders niet even bedenkelijk het hoofd over onze luchthartigheid en loszinnigheid als wij het thans doen over het gebrek aan levensernst bij onze fuif- en dansgrage zonen? En ware de jonge meisjes van het vorige geslacht niet even dartel, koket en behaagziek als de vrouwelijke jeugd van onze dagen?

Heeft m.a.w. de menschelijke samenleving niet altijd de tegenstelling gekend tusschen den bezadigden ernst van den ouderdom en den bruisenden levenslust der jonkheid?

En zullen onze jongeren, als zij op hunne beurt den drempel der grijsheid hebben overschreden, niet vol overtuiging instemmen met den lof „op den goeien ouwen tijd", dien de ouderen van iedere generatie zoo plegen te zingen?

Maar is er dan wel reden om te spreken van een crisis in het gezinsleven, als ware de ouderlijke bekommernis om de lichtzinnigheid van hun kroost iets nieuws in de geschiedenis der menschheid, als hadde vader Vondel niet voor alle tijden geklaagd:

„Och, de ouders teelen 't kind en maken
't groot met smart:
„De kleenen trêen op 't kleed, de grooten
trêen op 't hart!"

Er schuilt zonder twijfel een grond van waarheid in deze vragenreeks. Ieder onzer, die zich den tijd zijner jeugd herinneren kan en wil, zal moeten bekennen, dat hij in zijn jonge jaren meer dan eens bittere jammerklachten heeft vernomen over „de zedelijke verwildering van het opgroeiend geslacht.

En wie de jaargangen onzer katholieke dagbladen uit het einde der vorige eeuw raadpleegt, zal herhaaldelijk worden getroffen door lofprijzingen van de oudere generatie, wier deugd en wijsheid een schril contrast heetten te vormen met den overmoed en de losbandigheid van onze jongelui, die in hun snobbisme „fin-de-siècle" wanen, dat zij de lessen van het voorgeslacht roekeloos in den wind kunnen slaan, zooals de „Maasbode" in 1895 schreef.

De grieven der ouderen tegen de jongeren zijn dus van alle tijden: steeds heeft de dwaasheid der jeugd aan den ernstigen ouderdom gereede stof tot ergernis geboden.

Maar wie hier de oorzaak zoekt van de crisis in het familieleven, die wij thans beleven, begaat toch een schromelijke vergissing.

Immers deze oorzaak ligt veel dieper. En het moge waar zijn, dat zij in Katholieke gezinnen veel minder op den voorgrond treedt dan in andersdenkende kringen, het valt toch niet te ontkennen, dat zij overal te constateeren valt, waar de moderne opvattingen omtrent de gelijkheidsrechten der vrouw zijn doorgedrongen.

De hoefijzer-redacteur van het „Alg. Handelsblad" heeft onlangs van de hedendaagsche gezins-crisis een juiste en scherpe diagnose gegeven, waaraan wij hier enkele markante passages ontleenen.

„De tegenwoordige huisvrouw, de *moderne*, komt meer en meer uit een sfeer van vrijheid, waarin zij precies als een jongeman, haar eigen leven kan leven, als dienstbode (*moderne* dienstbode!) tikjuffrouw, telefoniste, onderwijzeres, apothekeres, arts, of in een van die vele andere beroepen, waarin zich de moderne vrouw haar plaats als gelijke van den man heeft veroverd en waarin ze, evenals hij, kan leven voor het door haarzelve gekozen werk en, in gelijke mate als hij, zichzelve kan wezen en haar eigen leven maken kan.

„En uit zulk een sfeer van (in verhouding tot voorheen) heerlijke zelfstandigheid en vrijheid komt nu het moderne jonge meisje in het moderne huishouden met zijn moeilijke dienstboden en moeilijke kinderen, met zijn alledaagsche eentonigheid, zijn velerlei kleine strubbelingen en onaangenaamheidjes..... waarin geen roem of uiterlijk aanzien voor een vrouw steekt, en nadat zij niet geleerd heeft, het berusten en het dienen als iets schoons te zien. Ze blijft erin, maar dan kniezend en wrokkend, ontevreden met haar lot, en dan is zoo'n gezin in koorts en ziek. Of ze zoekt zooveel mogelijk verstrooiing buitenshuis, ontvlucht het huishouden, als ze er maar even kans toe ziet.... en dan wordt zoo'n gezin bloedarm en slap. Of ze loopt er geheel uit weg ... en dan is het Gezin dood!"

Maar niet alleen de positie van de vrouw is gewijzigd, ook die van den man is veranderd en . . . . verslechterd! Men hoore wederom den hoefijzer-redacteur, die na erop gewezen te hebben, dat er wél bekeken geen *moderne* mannen bestaan zijn kritiek op het droevig lot van den hedendaagschen echtgenoot als volgt besluit:

„Maar het onaangenaamste van alles is voor den man, dat de vrouw er allengs voor gaat bedanken om als stootkussen voor hem dienst te doen, om de onaangenaamheden in 't gezin voor hem zooveel mogelijk weg te nemen, hetgeen zij trouwens hoe langer hoe minder kán doen, naarmate zijzelve minder bevrediging gaat vinden in de bescheiden en roemlooze positie van huisvrouw.

„Het is bovenal dit laatste, het conflict tusschen de vrouw en de gezinstaak, dat de sfeer van het Gezin verontrust en verduistert, en de wrijvingen tusschen man en vrouw doet toenemen, zoodat zij beiden ten slotte niet zelden hun vereeniging gaan zien als een vergissing en een teleurstelling, met meer en meer, echtscheiding tot besluit.

„Voor den man slinkt dus meer en meer de aantrekkelijkheid van het gezinsleven weg.

En daar het vaderlijke instinkt veel minder sterk is dan het moederlijke, moet dit minder en minder aantrekkelijk worden der sfeer rondom een „eigen haard" bij hem nog meer dan bij de vrouw ertoe leiden zich van gezinsvorming zoo lang mogelijk te onthouden. Terwijl de jonge man immers evenzeer is opgevoed in de leer van „den minsten wéérstand zoeken," de leer van „zich uitleven", die steeds en overal de overtuiging wekt, dat 's levens doel is: zooveel mogelijk lusten en zoo weinig mogelijk lasten!"

Dat bij deze wederzijdsche geestesgesteldheid der echtgenooten van een „ouderwetsche" gezinsvorming weinig of niets terecht komt, dat bij onderling goedvinden het kindertal beperkt wordt tot één of hoogstens twee verwende exemplaren, en dat deze zelfgewilde beperking er op hare beurt enorm toe bijdraagt om de egocentrie van man en vrouw nog te vergrooten, dit alles kan men dagelijks bij tal van „moderne" echtparen waarnemen.

En de eenige zoons en dochters uit deze gezinnen, opgevoed in hun overdreven dunk van hun kostbare persoonlijkheid, zien en ervaren aanhoudend het gemis aan sterke, dienende liefde bij vader en moeder en groeien op in dezelfde sfeer van egoïstische „zelfstandigheid", die de jeugdjaren van hun ouders heeft vergiftigd.

Gelukkig vormen de families, waarin het „kostelijk cement" ontbreekt, „dat harten bindt als muren breken", nog lang niet de algemeene regel in Nederland. Waar het Geloof nog sterk staat, houdt ook de dienende liefde stand. En ook bij zijn vrijzinnigen lezerskring constateert de man van het „Handelsblad":

„Wat wij beschouwden zijn nog slechts *tendenzen*, geen *toestanden*. Zeer vele gezinnen zijn nog geheel onwrikbaar, volkomen op de oude leest geschoeid. Andere hebben wel reeds iets van de moderne tendenzen in zich, maar te weinig, om merkbare uitwerking te hebben. Doch elders vinden de centrifugale tendenzen reeds een meer of minder waarneembare uiting. En er zijn zelfs al een paar, zeer enkele gezinnen, zóó ultra-modern, dat man en vrouw, met vermijding van kroost en met een minimum van bediening, elk op een eigen verdieping, wonen, zonder eenige wederzijdsche verantwoordelijkheid en net zoo vrij als vóór hun huwelijk. Waar blijft dan echter het begrip „gezin"?

„Wij zien dus, van binnen en van buiten uit, verscheidene divergenten aan het werk. De oude convergenten verzwakken allengs, en nieuwe kunnen we niet ontdekken, zoodat wij de toekomst van het „Gezin" slechts kunnen zien als een totale duisternis, die echter eenmaal *misschien* een slechts tijdelijke *verduistering* zal blijken".

Deze laatste alinea van het Handelsbladartikel getuigt wel van het somberst pessimisme, dat men zich kan voorstellen.

De vrijzinnige schrijver ziet geen enkel lichtpunt, waarop hij zijn vage hoop op eene „slechts tijdelijke verduistering" zou kunnen bouwen. En ondanks de roetzwarte toekomst die hem tegengrijnst, komt het blijkbaar geen oogenblik bij hem op, dat het redmiddel uit „de crisis van het gezin" nergens anders te zoeken is dan in een vastberaden terugkeer tot de natuur, de rechte rede en de wet Gods.

Wanneer de schrijver zijn scherpzienden blik eens wilde richten naar het „duistere" Zuiden en bij voorkeur naar het „achterlijke" platteland beneden den Moerdijk, dan zou hij daar de lichtpunten vinden, die hij in het moderne Noorden tevergeefs zoekt.

Dorp naast dorp zou hij er aantreffen, waar de huwelijkseenheid en gezinsgemeenschap nog in hechten ongerepten staat bewaard is gebleven.

En toch ook daar hebben de menschen hun fouten en gebreken evenals elders, ook daar stelt het leven dikwijls zware eischen, terwijl de taak der huisvrouw in het dorp, met zijn primitieve hulpmiddelen, ontegenzeggelijk lastiger is dan in de stad, met haar velerlei comfort.

En al ligt het katholieke platteland helaas! ook voor verderfelijke praktijken open, toch streeft men daar God dank! nog niet naar „zooveel mogelijk lusten, bij zoo weinig mogelijk lasten."

Daar heeft de vrouw het vaak wel zwaar drukkende, maar toch ook zoo zoete juk van het moederschap nog niet afgeworpen.

Daar geeft zij zich dagelijks met de volle ambitie van heel haar persoonlijkheid aan de gezinstaak en wekt zoodoende den eerbied en de bewondering van den man, voor wien St. Paulus' woord nog geen ijdele leuze werd: „Viri diligite uxores vestras, sicut Christus dilexit Ecclesiam" (Mannen bemint uw vrouwen, zooals Christus minnen, de Kerk heeft liefgehad).

En terwijl in de stad, avond aan avond, in schouwburg en bioscoop, in dancing en cabaret, de „amor", d.i. de genotzieke zinnenliefde wordt verheerlijkt en uitgevierd, bloeit in de donkere „binnenlanden" nog de „pulchra dilectio", de zelfofferende, dienende liefde, welke de Apostel vergelijkt met die van Christus voor Zijn vlekkelooze Bruid.

En zoo sterk is er nog de kracht van den familieband, dat de crisis van het gezin er vooral tot uiting komt in een drang naar grooter vrijheid en zelfstandigheid bij het jongere geslacht.

Wij kunnen dit geslacht, wij kunnen onzen volwassen jongens en meisjes niet genoeg op het hart drukken, het troosteloos zeden- en toekomstbeeld van den vrijzinnigen schrijver met groote aandacht te beschouwen. Dáár gaat het heen, als men „zijn eigen leven wil uitleven", als men alléén den lust der liefde wil smaken, als men het huwelijk en het gezin geen anderen maatstaf wil aanleggen dan dien van het eigen genot en het eigen belang.

Als er ooit een welsprekend pleidooi is geleverd voor het goed recht van het „ouderwetsche" gezinsleven en de traditioneele huwelijksmoraal, dan is het in de artikelenreeks van den hoefijzer-redacteur, die ons als een onvermijdelijk gevolg van de consequente doorvoering der „moderne" opvattingen, den dood van het Gezin. d.i. den ondergang der Christelijke samenleving in het „totaal duister" verschiet stelt.

(*De Msbde.*)

Wachter, wat is er van den nacht?

(*Ingezonden.*)

I.

De vooruitgang van Curaçao heeft in de laatste tijden internationale bekendheid gekregen.

Men heeft slechts de statistieken der schepen van nagenoeg alle nationaliteiten in te zien, om een beeld te krijgen van de geweldige vooruitgang van Curaçao op economisch gebied.

De opkomst is verbluffend geweest, — daar zijn we het allen over eens, — ook om zoogezegd de vele tekortkomingen en misbruiken op allerlei gebied, die in naam „der snelle opkomst" worden geëxploiteerd, te vergoelijken.

Dat alles in dit ondermaansche aan invloeden onderhevig is en op den duur onder den drang der omstandigheden zich wijzigt, dat weten we ook.

„De geschiedenis herhaalt zich", heeft eens niet zonder grond een Chineesch wijsgeer gezegd.

Door alle tijden heen valt er uit de geschiedenis te leeren, dat elk wereld-deel, ieder volk z'n „up and down's" gekend heeft.

Wie had een of twee jaren geleden kunnen voorspellen, dat het rijkste goudland ter wereld, de U. N. I. van Amerika, dit jaar z'n beurskrach zou beleven, met al de naweeën en een leger van ± vier millioen werkloozen.

Ook ons eilandje Curaçao heeft zijn tijd van ongestoorde opkomst gekend.

De zaken floreerden naar wensch: men had geen prijs voor een artikel. Naar gelang kleur, stand of nationaliteit, liet de winkelier z'n koopers betalen. Er hielp geen klagen aan; de vreemdelingen vooral hadden den naam het geld voor 't grijpen op de Isla te hebben. Daarvoor hadden de winkeliers, evenals de arbeiders op Zondag, Zondagsche prijzen voor hun waren.

Doch ook in de Curaçaosche samenleving valt er thans een kentering waar te nemen; — zou de periode van snelle opkomst voor Curaçao haar hoogtepunt bereikt hebben?

De tijden worden slecht, zeggen thans handelsmenschen, die gewoon waren zonder veel moeite grof geld te verdienen.

In welk opzicht? De goed betaalde Hollandsche werkkrachten schepen zich bij honderden weer naar Patria in; iedere week gaan er meer menschen uit Curaçao weg dan er aankomen.

Curaçao heeft maar de conclusie te aanvaarden, dat de vreemdelingen een onmisbare schakel vormen voor een blijvende vooruitgang van dit gewest. Wat zullen die vreemdelingen in hun land teruggekeerd, toch gegerd kunnen terugdenken aan den tijd, toen zij door overmatig gebruikmaken van hun arbeidskracht een fatsoenlijk weekloon konden verdienen, om dit weer voor een groot deel te zien verdwijnen in de zakken van winstzuchtige huiseigenaren en winkeliers!

Summa summarum, waarde lezers, 't vertrouwen, dat de koopers dienen te hebben in de winkeliers, is op enkele goede uitzonderingen na, geheel te loor gegaan bij de vreemdelingen op Curaçao. Zegt 't feit niet genoeg, dat zelfs Engelsche arbeiders in den laatsten tijd druk gebruik maken van de gelegenheid om goederen van 't buitenland per rembours te betrekken?

Nu wij eenmaal schrijven over dit onderwerp, willen wij hier een woord van waardeering uiten, voor 't sympathiek streven van den Hr. W. C. DE JONG, om in zijn zaak het systeem van vaste prijzen in te voeren.

Geen weldenkend mensch zal van de winkeliers gaan vergen, dat zij uit hun zaak niet een redelijke verdienste trekken. Dat zij verre! Waartegen wij opkomen is 't feit, dat door onzekere noteeringen, sommige niet bedachtzame koopers op unfaire manier worden geplukt, en dus voor hun goed geld minderwaardige goederen in ruil ontvingen. Zelfs wordt beweerd, dat rondreizende kooplieden, tegen minderen prijs (dan vele winkels contant) goederen op afbetaling aanbieden.

't Is een waarheid als een koe, dat ons economisch leven op dit oogenblik, onder de huidige omstandigheden, topzwaar geworden is.

De tegenwoordige verhoudingen van geldverdienen, van zaken doen, van behoeften en consumptie en niet 't minst, de huurprijzen der bestaande woningen staan in geenendeele in logische verhouding met de werkelijkheid van zaken in ons terugloopend maatschappelijk bestel.

Welaan, dan moet er met vereende krachten hard gewerkt worden, om het staatsschip ook in deze tijden van opkomende stormen veilig te doen belanden. Alleen het voeren van een gezonde staatshuishoudkunde, kan ons met gerechtvaardigde verwachting vervullen voor de toekomst nl. dat uit de chaos van wanverhoudingen, voor de massa der huurders (niet bezitters), die onder den druk der grond- en woningbezitters (verhuurders) gebukt gaan, een kentering in goeden zin moge komen; in 't belang van een normale maatschappelijke verhouding, ter bevordering van de zedelijke en godsdienstige in- en uitleving van ons volk; allebei!

(*Wordt vervolgd.*)

EEN WEST-NEDERLANDER.

BERICHTEN

MISSIE - NIEUWS.

Mgr. VUYLSTEKE, onze beminde Apostolisch Vicaris gevoelt zich zeer goed. Natuurlijk is en blijft het een groot offer, vooral voor een zoo actief man als Mgr. om maandenlang stijf daarneer te liggen, zonder zich te kunnen bewegen. Laten wij hopen dat de grootste helft van den tijd voorbij is, en dat wanneer over enkele weken het gipsverband zal verwijderd worden, de dokter zijn werk met een schitterend succes bekroond moge zien. De H. Theresia sta Monseigneur bij.

Het Veertigurengebed

in de St. Annakerk wordt met veel vurigheid en devotie gevierd.

Vandaag is er den geheelen dag gelegenheid om te biechten, en morgen is er Algemeene H. Communie. Parochianen van St. Anna, zorg er voor op uw post te zijn. Om half negen is er plechtige H. Mis, en morgenavond om half zeven is er plechtig Lof met feestpreek, Processie en Te Deum tot sluiting van het veertigurengebed. 't Zal wel niet noodig zijn om de parochianen van St. Anna, en speciaal de mannen en jongelingen aan te sporen, publiek hulde te komen bewijzen aan Christus, den Koning der H. Eucharistie, zooals pas op zoo treffende wijze de mannen van Carthago gedaan hebben tijdens het Eucharistisch Congres.

Rector V. Zwijsen

heeft volgens de laatst ontvangen mail op 27 Mei ll. de Laatste HH. Sacramenten ontvangen. De vele vrienden van Rector Zwijsen alhier, zullen hem zeker in hun gebeden gedenken.

Het tolgeld van de Kon. Emmabrug.

Naar aanleiding van de opmerking in „La Prensa" gemaakt over het tolgeld per gouvernementsmotorboot, van resp. 5 en 10 cent, waarover ook wij schreven in ons nummer van verleden week, antwoordt de *Off. bel. met Inlicht. Dienst*, het volgende in „La Prensa" van 18 dezer:

Willemstad, 14 Juni 1930.

Naar aanleiding van het stuk „Inconsequente behandeling" onder „Remitido" in La Prensa van 12 Juni j.l. komt het wenschelijk voor een en ander nader toe te lichten.

Het Gouvernement eischte van de Curaçaosche Handel Maatschappij, dat, „telkens wanneer de brug wegens herstellingen gedurende eenigen tijd aan het verkeer was onttrokken", de verbinding zou worden verzekerd en wel door het in de vaart brengen van motorsloepen. De prijs voor overvaart mocht alsdan niet hooger worden gesteld dan het tarief voor verkeer over de brug, nl. 2 cent per persoon.

In alle andere gevallen, dus wanneer niet „gedurende eenige tijd de brug wegens herstelling aan het verkeer onttrokken was", gold deze regeling niet; de C. H. M. had alsdan geenerlei verplichting tot overvaren. Wel werden dan door particuliere ondernemers sloepen in de vaart gebracht, waardoor men in de gelegenheid werd gesteld tijd uit te sparen, door hiervan gebruik te maken tegen den prijs van 5 cents; na 6.30 n.m. 5.30 v. m. 10 cent.

Nu het Gouvernement de brug heeft overgenomen is de regeling gebleven gelijk voorheen; Is de brug *wegens herstelling* eenigen tijd buiten gebruik, dan mogen Gouvernementsbooten niet meer dan 2 cent per persoon berekenen. In alle andere gevallen gevoelt het Gouvernement ook nu nog geen verplichting voor de overvaart zorg te dragen.

Dat Gouvernementsvaartuigen ook nu nog voor overvaart zorgen is alleen om het publiek ter wille te zijn, omdat het anders uitsluitend op particuliere vaartuigen zou zijn aangewezen. In dit laatste geval is de maximum overtochtsprijs 5 cent. Mochten door bootenpersoneel vrachtprijzen worden berekend, die het hierboven genoemde tarief overtreffen, dan is het wenschelijk, dat men deze grieven ter bevoegder plaatse kenbaar maakt.

SS. Rimula.

Zondag heeft het bergingsschip „*Killerig*" het *SS. Rimula* dat vastzat op Punt Kanon van ons eiland losgekregen: en met behulp van de „*Samsom*" en de „*Pieter*" werd 't naar 't Schottegat gesleept, om te gaan dokken.

Rekest van de Ambtenaren.

In antwoord op het rekest, door een 70 tal ambtenaren onderteekend, betreffende een betere verlofs- en overtochtsregeling, en in Mei l. l. aan zijne Excellentie den Gouverneur aangeboden, werd 17 Mei ll. het volgende schrijven van Zijne Excellentie ontvangen.

„In antwoord op uw verzoekschrift d. d. April 1930, kan ik U mededeelen, dat het vraagstuk betreffende de verlofs- en overtochtsregeling van ambtenaren alhier, vóór de ontvangst van Uw verzoekschrift bij mij reeds in behandeling was."

(get.) Van Slobbe.

Zooals men weet, werden in dat rekest drie dingen gevraagd: 1o verlof om de 6 jaar; 2o beter regeling van het verlofstraktement, op den voet zooals in Oost-Indië geldig; 3o. verlof om 1ste klas te reizen voor ambtenaren met een traktement van f. 3500, ongeacht het minimum.

De ambtenaren kunnen thans gerust zijn, de zaak heeft de volle aandacht van Zijne Excellentie.

Cur. R. K. Volksbond.

De afdeeling Otrabanda van den Cur. R. K. Volksbond, hield Maandag avond een drukbezochte maandvergadering.

Het muziekkorps „Excelsior" luisterde de vergaderiug op. Nadat een 14 tal jongelingen en mannen als lid waren aangenomen, hield onze bekende Curaçaosche historicus, de heer W. HOYER een zeer interessante lezing over *Christoffel Columbus en Americo Vespucci*, die door den geest. Adviseur door een serie lichtbeelden werd opgeluisterd en verduidelijkt.

Deze conferentie viel zeer in den smaak en werd beloond door een welverdiend applaus.

De ondervoorzitter, de Heer MARIO MARCHENA sprak de hoop uit; dat de Heer HOYER nog meermalen voor de leden van den Volksbond zou mogen optreden. Wegens ontslagname van den Heer M. A. Fray als Secretaris van deze afdeeling, werd de Heer EUG. KRANWINKEL als Secretaris gekozen. De ondervoorzitter deelde nog mede, dat op Zondag 6 Juli een propagandavergadering zal gehouden worden te Sta Maria. Na afloop der vergadering gaven een 12 tal jongelieden zich als lid op.

Koninginnedag.

Velen zullen bij het lezen van bovenstaand opschrift allicht vragen „nu al?"

Maar wij zijn geenszins te vroeg begonnen. Willen de verschillende wedstijden, optochten enz. volkomen gelukken dan moeten ze nu reeds voorbereid worden.

De Commissie zal trachten deze vijftigste verjaardag van Hare Majesteit de Koningin zoo luisterrijk mogelijk te vieren. Zij stelt zich voor op dien dag o.a. te doen plaats hebben:

Aubade voor het Gouvernementshuis.

Wedstrijden voor schoolkinderen, optocht van versierde en reclame-auto's, behendigheidswedstrijden voor automobilisten, zwem- en fietswedstrijden, een voetbalwedstrijd, en wat nog verder zal kunnen worden georganiseerd.

Voor dit alles is geld noodig en de Commissie doet daarom ook een beroep op allen die ertoe mede willen werken om deze dag tot een buitengewone feestdag te maken.

Ze heeft daartoe een deel der ingezetenen reeds met inteekenlijsten bezocht. Overal zijn we echter nog niet geweest Men kan de Commissie veel moeite sparen door een geldelijke bijdrage aan het adres van den penningmeester, Luitenant Molenbrugge, te sturen. Bij voorbaat onzen hartelijken dank.

Binnenkort zullen we het definitieve programa publiceeren.

De Commissie.

Steiger op Aruba.

De bouw van den nieuwen steiger op Aruba is in vollen gang. Nadat door de firma *Dyckerhof en Widmann* de havenmond is uitgediept tot 21 voet, is men thans bezig met het inheien der palen voor den nieuwen steiger. Ofschoon men algemeen zeer tevreden is, dat het werk, waarop jarenlang met ongeduld gewacht is, met zoo bekwamen spoed wordt uitgevoerd, is er toch één ding, waarover men minder goed te spreken is, n. l. dat de havenmond niet dieper uitgebaggerd, en aldus toegankelijk gemaakt is voor groote schepen. Reeds 20 jaar geleden was deze havenmond 21 voet diep.

Was dit voor toen voldoende, nu met den dag de haven van Aruba aan belangrijkheid wint, en nog belangrijk winnen zal, vooral wanneer de nieuwe steiger gereed zal zijn, wordt algemeen deze diepte te gering geacht.

Waarom niet wat verder gegaan? Laat het wat meer kosten, de ontwikkeling van Aruba, zooals die nu reeds zich openbaart, en in de naaste toekomst zich nog meer openbaren zal geeft voldoende waarborg dat de gelden niet vergeefs zullen besteed worden, en weer ruimschoots in de Koloniale kas zullen terugvloeien.

S. S. „Trujillo."

Dinsdagmiddag hadden wij de gelegenheid het S. S. „*Trujillo*" van de Red D Line, dat de geregelde vaart tusschen La Guaira - Curaçao - Aruba - Maracaibo onderhoudt, en dat voor dezen dienst geheel omgebouwd en gemoderniseerd is, in oogenschouw te nemen.

Om 3 uur was er officieele receptie aan boord, die werd bijgewoond door zijne Excellentie Gouverneur van Slobbe. Van 4 tot 6 uur was het schip ter bezichting van het publiek.

Het schip, oorspronkelijk in hoofdzaak vrachtboot, is geheel omgebouwd en als 't ware herschapen in een passagiersschip dat er zijn mag, en dat den passagiers alle mogelijke comfort verschaft. Wat 'n verschil met de „*Merida*", waarmee de Red D den vasten dienst op Aruba - Maracaibo begon, met de „*Maracaibo*" hetgeen alweer een stap verder was.

Toen de K. N. S. M. het mooie schip „*El Libertador*", speciaal gebouwd voor de vaart op Aruba en Maracaibo, in de vaart bracht, kon de Red D niet achterblijven; en besloten werd het S. S. „*Trujillo*" om te bouwen voor passagiersverkeer, zoodat het de concurrentie kan doorstaan.

Het schip, zooals thans omgebouwd, biedt plaats voor 72 passagiers. De hutten zijn ruim en luchtig, allen voorzien van twee waschbakken, electrisch licht op verschillende punten, electrische waaiers enz. Er zijn 4 luxe-hutten, elk met apart bad; bovendien flinke wandeldekken, een prachtige ruimte op het dek om te dansen, een keurige salon, flinke diningroom, die overvloedig plaats biedt voor de 72 passagiers. Op verschillende punten zijn er kraantjes met ijswater.

Het geheel maakt een prettigen, gezelligen indruk, geen overdreven luxe, maar alles flink en degelijk. De heer Maduro, Agenten van de Red D. Line, en Pietersz, zoowel als de kapitein en officieren van het schip putten zich uit in vriendelijkheid om het schip in al zijn onderdeelen te laten zien.

Onzen beleefden dank aan de Firma Maduro voor de hoffelijke invitatie; en tevens onze gelukwenschen met dit mooie schip, een aanwinst voor de Red D., maar ook voor de vaart op Aruba en Maracaibo.

Landswatervoorziening.

Naar wij uit goede bron vernemen, hoopt men binnen 4 weken met de nieuwe distilleermachine in de Pen klaar te komen. Deze machine zal 300 ton per dag kunnen leveren. Zulk een machine voor de Otrabanda-zijde was we zijn voor een tijd lang uit den brand.

Algemeene begraafplaats.

Bij P. B. No 38 1930 van 18 Juni ll. is de algemeene begraafplaats aan den weg naar Plantersrust, waarvan wegens plaatsgebrek geen gebruik meer wordt gemaakt, gesloten verklaard.

Op Cas Chiquito is een nieuwe algemeene begraafplaats in orde gebracht.

Invoer van papegaaien.

Bij Besluit van 20 Mei 1930, P. B. No. 36 1930 van 18 Juni ll. is de invoer van papegaaien en parkieten in Curaçao, als mede de invoer van deze dieren van uit een eiland van dit gebiedsdeel in een ander eiland van dit gebiedsdeel, verboden.

Rechterlijke Macht.

Bij Verordening van 14 Mei 1930, P. B. No. 35, 1930, is de Gouverneur bevoegd verklaard om een der leden van het hof van justitie voor onbepaalden tijd aan te wijzen ten einde de betrekking van rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Aruba, waar te nemen.

Fruytieritis.

In de dagen van den beruchten overval sprak de volksmond van *Urbinitis*, waaraan zoo menigeen onderhevig was. In Nederland zou men kunnen spreken van *Fruytieritis*, waaraan men nog steeds in breede kringen lijdende is. Te recht, of ten onrechte, ex-Gouverneur Fruytier, de man die zich zelf opofferde om Curaçao te redden en te behouden, moet 't nog maar steeds ontgelden. Hij is en blijft de zondenbok, die voor de fouten en tekortkomingen van anderen te boeten heeft.

Een prachtig, — in den grond der zaak, treurig, — staaltje van deze Fruytiritis, of Fruytiersphobie, levert het Mei-nummer van *„Onze Vloot"*, het orgaan van de Kon. Ned. Vereeniging van dien naam.

Naar aanleiding van den open brief van de „Union Libertadora Venezolana" van 28 Januari ll. aan Gouverneur Van Slobbe, herinnert het blad aan de waarschuwingen aan vorige Besturen gericht, met name aan een waarschuwend schrijven van genoemde Union *„d.d. 22 Juni 1928 — dus een jaar vóór den overval — gezonden aan den toenmaligen Gouverneur Fruytier"*. *(Curs. A. d. C.)*

Alweer Fruytier, en dat op een oogenblik dat nog niemand op Curaçao aan den goeden man dacht, en de heer Fruytier zelf mischien wel 't minst van allen er aan dacht, dat hij eens zou geroepen worden om het Nederlandsch gezag hier te vertegenwoordigen. Denk aan den datum *22 Juni 1928*, toen Gouverneur Brantjes hier nog den schepter zwaaid.

Op dezen blunder bouwt het blad nu de volgende redeneering:

„Nu doen zich bij het vernemen van die mededeeling twee mogelijkheden voor, n.l.:

1ste. De Heer Fruytier hechtte geen waarde aan dat schrijven en drong niet aan op de aanwezigheid van een oorlogsschip. Indien die onderstelling juist zou zijn, dan is het begrijpelijk, dat— zooals de Haagsche Post beweert—de Procureur-Generaal van den Hoogen-Raad een vervolging tegen dezen oud-Gouverneur wilde instellen.

2de. De Heer Fruytier waarschuwde wel en drong wel aan op het zenden van een oorlogsschip, doch de Regeering bleef doof en zorgeloos en vond het voldoende, dat in Holland steeds een schip gereed lag om op het eerste alarm daarheen te vertrekken en . . . . . een paar weken later aldaar aan te komen.

Mocht de eerste onderstelling de juiste zijn, dan is het niet recht duidelijk, waarom de Regeering geen gevolg gaf aan het gezaggebbend oordeel van den Procureur-Generaal van den Hoogen Raad, motiveerende dat eene vervolging niet in 's lands belang zou zijn.

Die motiveering doet eer overhellen tot de meening, dat de Heer FRUYTIER wel waarschuwde . . . ."

Wanneer zal men in Nederland toch eens de hand in eigen boezem gaan steken, en met 'n royaal „mea culpa", de onvrijwillige slachtoffers van den zoo smadelijken overval verder met rust laten?

Officieele berichten.

De Heer Marcelino Firma is benoemd tot bode bij de Administratie der Financien.

Aan den heer I. Zilverschoon, loods te Willemstad en aan de Caracasbaai op Curacao, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De Heer C. Kramer is tijdelijk benoemd tot technisch ambtenaar bij het stoomwezen in Curacao.

Aan den heer J. E. M. Arends, gouvernements-geneeskundige op Aruba, is 30 dagen vrijstelling van dienst verleend en heer J. R. Arends, arts, tijdelijk belast met den dienst van Gouvernementsgeneeskundige op genoemd eiland.

De Heer R. Profeet, tijdelijke hulpbrievenbesteller alhier, is bevorderd tot brievenbesteller.

De tijdelijk schrijver op het postkantoor alhier M. Ph. Broekman, is bevorderd tot klerk, overgeplaatst naar Bonaire, belast met de functiën van ontvanger en tevens aangewezen om het notarisambt op genoemd eiland uit te oefenen.

De tijd. schrijver J. F. Bouwman, is definitief als zoodanig benoemd.

Aan Mej. B. M. van Essen, tijd. schrijfster, werkzaam ten parkette van den Procureur-Generaal alhier, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, en Mej. Esther Bouwman, is als zoodanig benoemd.

De Heer Jacques Daniel Fernandes is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie alhier.

De Heer J. F. Quast is benoemd tot tijd. lid van de Schoolcommissie op Curaçao.

Aldolfo Offerman.

Van den Nederlandschen Gezant te Caracas is bericht ontvangen, dat te Pto Cabello, in den ouderdom van 64 jaren overleden is, ALDOLFO OFFERMAN, zeeman van beroep, zonder achterlating van eenig goed.

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Kolonialen Raad van Dinsdag 17 Juni werden vijf ontwerpen naar de afdeelingen verwezen, n.l.: het ontwerp tot herziening van de curateele, het ontwerp houdende beginselen van het gevangeniswegen, het ontwerp houdende wijziging van de monstering van scheepsvolk, het ontwerp „Vaartuigenverordening" en het ontwerp regelende de inschrijving van in een vreemde taal gestelde stukken.

Goede reis.

Per SS. „Magdalena" vertrokken Donderdag ll. naar Europa, de heer JOSSY C. HENRIQUEZ, lid van den Kolonialen Raad, en Familie, de heer Th. E. F. RUIZ en Echtgenoote, en Mevr. S. N. ECURY-ERNST en kind, van Aruba.

Wij wenschen van harte allen een voorspoedige reis.

Overeenkomst tusschen de Royal Dutch Shell en de Standard Oil Co. van New-York.

Volgens een bericht uit San Francisco is de zoo lang verwachte stabilizatie van de petroleumprijzen tot stand gekomen, krachtens een overeenkomst tusschen de voornaamste Amerikaansche, Engelsche en Nederlandsche maatschappijen.

Deze onderhandelingen zijn een gevolg van de onlangs gesloten overeenkomst tusschen de Standard Oil Co. van New-York en de Royal Dutch Shell, met betrekking tot de prijzen van olieproducten der Shell in Azië en Amerika.

De overproductie der Amerikaansche Maatschappijen gedurende het vorig jaar heeft de wereldmarkt gedemoraliseerd en groote verliezen veroorzaakt. Het gevolg was een overeenkomst van gelijkheid van prijzen, om het bedrijf winstgevend te maken.

Nu de Royal Dutch Shell zich bereid verklaard heeft, het program van de petroleum-productie te steunen en met de groote maatschappijen een overeenkomst te sluiten om de marktprijzen te reguleeren, blijft er niets anders meer over dan in verbinding te komen met Sovjet Rusland.

China, dat de grootste afnemer van olieproducten is, zal het voornaamste voorwerp zijn van toekomstige conferenties, doch nu de belanghebbenden, Engelschen, Amerikanen en Hollanders, tot overeenstemming gekomen zijn, twijfelt men niet of ook Rusland zal tot het verbond toetreden om den prijs te stabiliseeren, zonder den Aziatischen handel in den war te brengen.

Kippen-export.

De coöperatieve Boerenvereeniging „Ons Belang" heeft in de maand Februari dj. een proef genomen met de export van kippenvleesch naar Curaçao, welke proef goede resultaten schijnt op te leveren.

Bij de proef werden 20 geslachte kippen verzonden, die in goeden staat aankwamen. Daarop volgde onmiddelijk een order aan de vereeniging, waarop een tweede bezending van 120 kippen volgde per SS. Commewijne op 4 Maart dj.

Met het ss. Pr. Fr. Hendrik werd op 26 Maart d.a.v. 198 st. verscheept.

Van de bezending van 170 geslachte en 100 levende kippen per ss. Oranje Nassau op 15 April kwamen alleen de levende kippen op Curaçao aan, terwijl het vleesch der 170 geslachte beesten in zee moest geworpen worden omdat het tot bederf was overgegaan. De oorzaak hiervan heeft men nog niet kunnen opsporen of het aan de koelinrichting aan boord, dan wel dat het aan de behandeling in het slachthuis lag.

Er werd daarna ontvangen een order van 200 geslachte en van eveneveel levende kippen.

Men kon per ss. Nickerie op 7 Mei j.l. slechts 171 geslachte kippen verzenden, terwijl tot de uitvoering van de order van levende kippen niet kon worden overgegaan vanwege den verhoogden vrachtprijs.

De volgende week wordt wederom eene hoeveelheid van 200 geslachte kippen verscheept.

De verscheping vindt plaats aan het adres van het Surinaamsche agentschap op Curaçao dat voor den verkoop zorgt.

De kippen worden in het abbatoir onder toezicht van den veearts geslacht en schoongemaakt en daar in kisten ingepakt, waarna zij aanboord worden gezonden en onmiddelijk in de koelinrichting geplaatst.

De berichten, die omtrent dit exportartikel van het agentschap op Curaçao zijn ontvangen, luiden zeer gunstig en mag een grootere afname daarvan op Curaçao met gerustheid verwacht worden.

Deze hoop wordt bevestigd door de verdere mededeeling, dat de bestellingen die uit andere landen werden gedaan zijn stop gezet, omdat naar het heet, de voorkeur aan Suriname gegeven werdt.

Aldus lezen we in *Nieuwe Stem* van 28 Mei ll.

Naar aanleiding hiervan een vraag: Wat zou er hier op Curaçao zelf niet veel meer te bereiken zijn met kippenteelt onder goede deskundige leiding en voorlichting? en wat zou met een stoomverbinding, Curaçao niet een prachtig afzetgebied kunnen worden voor onze Bovenwindsche eilanden?

We gunnen natuurlijk Suriname graag de klandizie, doch het hemd is nader dan de rok.

Onze Bovenwindsche eilanden hebben hulp noodig. Met een deskundige pluimveeteelt en een snelle verbinding orde die hulp geschonken worden.

Een prachtig arbeidsveld voor den nieuwen gezaghebber.

ARUBAANSCHE SPOEDBERICHTEN.

Redactie Amigoe

Curaçao.

O'stad 17 Juni. Alweer Politie-voorvallen te constateeren, dus duidelijk bewijs van ongeschiktheid, van gebrek aan kennis der wet en vertreding van burgersrechten; in gegeven omstandigheden voelen vredelievende en belastingbetalende burgers zich niet meer veilig, niet eens in eigen huis, daar ieder moment gevaar te duchten dat Politie huis binnenrukt of schiet met revolver, of dreigt te schieten. Stop. — Toestand niet langer uit te houden, als niet gauw gunstige ommekeer komt, daar wij door ontactisch onbillijk optreden van sommige agenten, op een gegeven oogenblik de grootste misères kunnen krijgen, met fatale resultaten; men denke aan spreekwoord: „Kruik gaat te water totdat ze barst". Stop. — Als wij feiten van den laatsten tijd willen opsommen, dan op z'n minst tien Amigoe's met honderd bijbladen noodig; doch en passant zullen we enkele fataliteiten aanstippen. Stop. — Dezer dagen politie op een man geschoten die wegliep. (N.B. deze man is geen crimineel!!), kogel in de buik, tostand bedenkelijk. Stop — Gisteravond feest bij nette familie (koperen bruiloftsfeest) politie-agent 's nachts naar dat huis toe en gelastte heer des huizes feest te staken; hierdoor woorden ontstaan discussie liep hoog en politie deed beweging om naar revolver te grijpen, gastheeren naar den chef toe, die terstond kwam en de politie, die naar men zegt, niet erg nuchter was (zachtjes uitgedrukt!) mee naar het fort nam. Stop. — Laatst politie bij een andere familie die al aan 't slapen was, op zoek naar een . . . . dief? moordenaar? . . . Urbina? . . . wel neen, om een verloren papegaai te reclameeren, en wel omdat een zekere vrouw vermoedens had, dat de papegaai bij die familie was, wat niet het geval was. Bespottelijk. Stop. — Paar weken geleden een Spaansch sprekend chauffeur door Politie geslagen, daar chauffeur niet begreep dat Politie hem gebood machine van auto te stoppen; kan een auto motor niet laten doorwerken wanneer ze stilstaat? Is er keur of verordening dat wanneer auto stilstaat, machine ook moet stilstaan (niet te vergeten, met de chauffeur in de auto), onder boete van een kaakslag of gummistok? Stop. — Mijnheer Redacteur, wij moeten eerlijk zijn en bekennen, dat er vele goede elementen onder actueel Politie-corps zijn, doch ook verscheidene die niet voor politioneele diensten geschikt zijn, daarom hoog tijd voor Gouvernement om schoon schip te maken. Stop. — Tenslotte smeekt Aruba bevolking, spoedige en ernstige aandacht van Gouverneur VAN SLOBBE, Koloniale Raad en Politie Raad. Stop.

Groetend

PIONIER.

ARUBA.

NIEUWS VAN DE WEEK.

Onze correspondent schrijft:

14 Juni ll.

Over drie weken vertrekt Luitenant WEYERMAN en zijne manschappen. Vaarwel en voorspoedige reis!

Luitenant V. D. ENDEN van het Korps mariniers is weer naar Curaçao vertrokken en in zijn plaats is gekomen luitenant JANSSENS.

Woensdagavond werd op het terrein van de Lago een Chinees door een auto aangereden, bestuurd door een Amerikaan. De Chinees overleed den volgenden morgen en bleek bij sectie een schedelbreuk bekomen te hebben. De chauffeur schijnt geen schuld te hebben en is op vrije voeten gelaten.

Deze maand of begin volgende worden verwacht de *„Chicago Bridge"*, de *„Kellog"*, en de *„Chemical Construction"*, allen in verband met uitbreiding bij de Panam. Weer heel wat werk aan den winkel. Mogen volk en handel er wel bij varen.

Ook worden spoedig verwacht 25 burgerpolitie-agenten uit Holland. Tien voor Oranjestad en 15 voor St. Nicolaas. Er zullen voor deze manschappen huizen gebouwd worden in Oranjestad en op San Nicolaas.

Binnen twee weken zal hier arriveeren de heer NEWTON, directeur van de A. P. M. Men verwacht dat hij goede tijding zal meebrengen voor de zoo lang verwachte uitbreiding bij de A. P. M.

Binnenkort zal worden benoemd een Gouvernements-geneeskundige voor 't 3e en 4e district, terwijl een speciale havendokter zal worden aangesteld voor de haven van San Nicolaas.

17 Juni ll.

Van Londen heeft de Gezaghebber bericht ontvangen dat de *Arend. P. Mij* bereid is electrischen stroom te leveren voor Oranjestad. Daarmee zal de lichtkwestie tot een bevredigende oplossing komen. Hoe de exploitatie zal geschieden is nog niet beslist.

Van de week werd op een jongeman die uit de gevangenis trachtte te ontvluchten door een agent een schot gelost, dat den man raakte, waardoor zijn opname in het hospitaal noodzakelijk was. Er is geen levensgevaar. Er is wel verontwaardiging onder de bevolking omdat er direct op de persoon werd geschoten zonder eerst een schot als waarschuwing of tot vreesaanjaging in de lucht te hebben gelost.

Heden arriveerde een boot met 300 ton lading, bestaande uit materiaal voor den steigerbouw.

Reeds vele palen zijn ingeheid. De aannemer hoopt tegen November klaar te zijn. De verbindingsdam met land zal door het Gouvernement zelf gemaakt worden.

Eind Juli denkt men klaar te komen met de San Nicolaasweg tot Balashi

****

MEVR.

S. N. Ecury-Ernst

p. p. c.

a/b M. S. „MAGDALENA".

Th. E. F. Ruiz

en echtgenoote

p. p. c.

a/b M. S. „MAGDALENA".

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

EXAMENS.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in het gebiedsdeel Curaçao, ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10n. December 1921 (P. B. Nº 70), zullen worden afgenomen in de maand September 1930.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den **1sten Juli 1930 schriftelijk** aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de Onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van eene geboorteakte.

Zij, die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van *achttien jaren* hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning verleent het examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechs tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Onvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

Vijf gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer (es) vierde klasse, en van het examen in gymnastiek, nuttige of fraaie handwerken;

Tien gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) derde klasse en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, waneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer (es) derde of vierde klasse;

Vijftien gulden voor het aflegg[illegible] van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in de 2de lid van artikel 27 en in het 2de lid van artikel 42 der Onderwijsverordening 1907.

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt zijn.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens te spreken elken *Zaterdag* des morgens van **9** tot **12** uur op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam.

Willemstad, den 28n. Mei 1930.

De Inspecteur voornoemd,
H. J. A. SCHROEDER.

DE AFRIKAANSCHE CATACOMBEN VAN HADRUMETUM.

Hoe de steenen het geloof bevestigen.

Men meldt uit Rome d.d. 17 dezer:

De „Osservatore" geeft een interessant verslag van een bezoek van de leden van het „Collegium Culturum Martyrum" tijdens hun verblijf te Carthago aan de catacomben van Hadrumetum, meer bekend onder den naam Sousse in de Golf van Hammanet, ongeveer 140 kilometer van Tunis.

Het bezoek geschiedde onder leiding van mgr. Respighi, prefect der pauselijke ceremonies, tevens secretaris van de pauselijke commissie voor kerkelijke archaeologie en curator van het genoemde college.

Prof. Josi, lid van het college, die een uitvoerige studie over de Afrikaansche catacomben gemaakt heeft, hield in de catacomben van Hadrumetum een voordracht.

Deze catacomben werden tusschen 1888 en 1903 ontdekt en onderzocht door den tegenwoordigen aartsbisschop van Algiers, Mgr. Leynaud, die met behulp van Fransche soldaten vier groepen van kerkhoven opgroef. Zij ontdekten en onderzochten 236 onderaardsche galerijen die zich over een lengte van ongeveer vier kilometer uitstrekken en waarin 14.733 graven gevonden werden, waarvan men echter helaas slechts 275 grafschriften bezit.

Na de Romeinsche catacomben zijn deze de grootste.

Mgr. Leynaud noemde deze groepen, die, duidelijk van elkaar verschillen resp. „de goede Herder," „Ermete," „Severo" en „Agrippa."

De eerste catacombe is de voornaamste. Zij werd opgegraven en toegankelijk gemaakt door het archaeologische genootschap van Sousse. De opgraving der andere drie groepen was men gedwongen op te geven en thans zijn deze absoluut ontoegankelijk.

Mgr. Leynaud heeft er echter alles voor gedaan, om tenminste de grafschriften en monumenten van de catacombe van den „goeden Herder" te bewaren, zoo o. a de grafschriften van de bekende Partenope van Smyrna „Gedenk uw kind en uw vader, wijl zij in God voortleven" en „Vrede zij den heiligen in Christus".

In een ander grafschrift vraagt een zekere Successus al zijn broeders in Christus, zijn geliefde echtgenoote Eusebia in hun gebed te gedenken, juist op dezelfde wijze, als dit in de catacomben van Priscilla in Rome het geval is.

Op verschillende graven vindt men niet enkel dezelfde grafschriften als in Rome, maar ook dezelfde symbolen.

Zeer dikwijls komt de uitdrukking voor „Emerita hic dormit" of „Ecasius dormit in pace."

Dikwijls vindt men ook de symbolen van den goeden Herder, de Duif, het anker, het Lam Gods en het monogram van keizer Constantijn.

De overeenkomst tusschen de grafschriften en symbolen der Afrikaansche en Romeinsche catacomben zijn een bewijs van de waarheid van Sint Augustinus' woorden: „Unus Christus, una fides, unum baptisma."

SYRIË REPUBLIEK.

Ponsot, de Fransche hooge commissaris voor de gebieden in den Levant, heeft het statuut van de constitutie voor Syrië afgekondigd. Het zal in werking treden na de nieuwe verkiezingen.

Overeenkomstig deze constitutie wordt Syrië een republikeinsche staat.

De kamer, voor vier jaar gekozen kiest den president, die altijd muzelman moet zijn en die het recht heeft de kamer te verdagen of te ontbinden.

Verschillende streken zullen het voordeel hebben van administratieve decentralisatie en financieele autonomie.

Enkele autonome gouvernementen zullen door hun eigen gouverneurs worden bestuurd, die bijgestaan worden door een raad.

De constitutie voorziet in een algemeene belangen-conferentie, die den hoogen commissaris bijstaat in zaken van algemeen belang en kennis neemt van de algemeene begrooting.

Een speciaal artikel legt de rechten en plichten vast, volgens internationale verdragen, van het land, dat het mandaat heeft.

Dit artikel zal van kracht zijn, totdat gebleken is, met instemming van den volkenbond, dat artikel 22 van het pact in werking kan treden.

NIEUWE REDE VAN MUSSOLINI.

Het ganzen-gesnater over zijn jongste verklaringen.

Bij de plechtige overhandiging van een hem door de Italiaansche oorlogsverminkten aangeboden commandostaf heeft Mussolini weer een rede gehouden.

Na mijn jongste verklaringen te Livorno en Florence, aldus de duce, geschiedde het, dat alle ganzen aan het snateren sloegen, om de kapitolen der verschillende landen van Europa te redden.

Nog nooit heeft de wereld een zoo schitterend schouwspel van menschelijke huichelarij gezien.

Naar het schijnt, zijn er alleen in Italië vliegtuigen, elders blijkbaar slechts onschuldige kindervliegers.

Alleen in Italië zijn er kanonnen, elders slechts pronkkanonnen.

Alleen Italië heeft kazernes, andere landen kennen slechts liefdadigheidsinstellingen en vereenigingslokalen.

Alleen Italië heeft de brutaliteit een oorlogsmarine te bezitten, terwijl de andere volkeren er slechts visschersvloten en pleizierbooten op na houden.

Gij weet echter, dat de werkelijkheid er gansch anders uitziet en dat, waar alle landen gewapend zijn of zich wapenen, het onbegrijpelijk zou zijn, dat Italië alleen ongewapend zou zijn of zich niet zou wapenen.

Een waarschuwing van de „Times."

De „Times" wijdt een hoofdartikel aan de jongste redevoering van Mussolini en richt een ernstige waarschuwing tot den Italiaanschen Minister-President, om de tegenstelling met Frankrijk niet door dergelijke openbare demonstraties te verscherpen.

De taal van den grooten leider van een modernen staat, aldus schrijft het blad, behoort in werkelijkheid niet meer in dezen tijd thuis. Zijn uitdrukkingen stammen uit een andere eeuw, en de gedachte, dat andere mogendheden trachten Italië te isoleeren, stemt niet overeen met de politieke werkelijkheid.

Tenslotte wijst de „Times" er op, dat de samenwerking tusschen Italië en Frankrijk voor het herstel van Europa noodzakelijk is, en zegt, dat op den grondslag van de onlangs in de kamer door den Italiaanschen minister van buitenlandsche zaken, Grandi, gehouden rede een oplossing van de moeilijkheden tusschen Italië en Frankrijk gevonden zou kunnen worden. Italië heeft door zijn daden een nieuwe positie in Euro- veroverd, eindigt het blad. Maar nieuwe daden, opdat deze positie erkend zal worden, zijn niet minder noodzakelijk.

DE GODSDIENSTVERVOLGING IN RUSLAND.

De „bond van godloochenaars" jubileert

Onlangs hebben de werkende leden van den bond van godloochenaars in Rusland het vijfjarig bestaan hunner organisatie gevierd.

Het tijdschrift van den bond: „De godloochenaar aan de werkbank" publiceerde in haar jubileum-nummer o.a. ook verschillende gelukwenschen en dankbetuigingen namens de regeering.

De commissaris van volksontwikkeling, Bubnof, zond een telegram, waarin hij, na eerst de jubileerende vereeniging zijn gelukwenschen te hebben aangeboden, aan den bond van godloochenaars mededeeling doet, „dat hij aan die hoofden van scholen en inrichtingen van onderwijs een vingerwijzing gegeven heeft, om in het voetspoor van de godloochenaars te treden, hun op alle mogelijke wijzen te ondersteunen."

Dat de sovjet-regeering, die geen God erkent, den godloochenaarsbond steeds onder haar bescherming nam, is algemeen bekend, maar na de zoo kort geleden door het bolsjewistisch opperhoofd, Staling, afgelegde verklaring, dat „de bond van godloochenaars een particuliere organisatie is, die niet officieel erkend wordt, zoodat de regeering geen enkele verantwoording op zich kan nemen voor het optreden van den bond in hun strijd tegen den godsdienst", is Bubnof's uitlating en bevestiging van het algemeen bekende, tegen de ontkenning van Stalin in, al heel merkwaardig.

Intusschen schijnt, ondanks den regeeringssteun, de godloochenaarsbond, volgens mededeeling van zijn officieel orgaan, de „Boschnik", vooral bij zijn landelijke bevolking meer en meer op verzet te stuiten. In een circulaire, die onder de landelijke bevolking van het district Budogozk verspreid werd, stond o.m. het volgende: „Geloovige christenen! De bond van godloochenaars heeft zich ten doel gesteld om iederen godsdienst uit te roeien; zij trachten ons te verleiden met de gemeenschappelijke landbouwbedrijven om ons daardoor des te gemakkelijker klein te krijgen. Wie zich aansluit bij de gemeenschappelijke regeeringsbedrijven, geeft daardoor zijn godsdienst prijs".

DE ECONOMISCHE CRISIS IN DUITSCHLAND.

De *Germania*, bevatte 19 Mei een artikel waarin werd voorgesteld, dat de rijksdag het initiatief tot het heffen van een noodoffer zou nemen, ten einde het tekort voor de sociale lasten voor de werkloosheid te dekken.

Naar vernomen wordt, heeft intusschen de centrumsfractie verschillende besprekingen hierover gevoerd. Vooral gaat de beweging voor een noodoffer uit van de kringen om minister Stegerwald, die daarvoor nog uitvoerige besprekingen had.

Het rijksbureau voor de verzekering tegen de werkloosheid moet nog steeds een tekort van 75 millioen dekken, waarbij nog komt, dat wegens de toenemende werkloosheid verdere middelen noodig zullen zijn.

Onder deze omstandigheden heeft de beweging in het centrum ten doel, een bedrag van ongeveer 150 á 200 millioen te krijgen door het heffen van een noodoffer, dat opgebracht zal moeten worden door vastbezoldigden.

Kleine inkomens zouden daarbij worden vrijgelaten, terwijl het noodoffer ook slechts voor een keer zal worden geheven!

De centrumsfractie zal den rijksminister van financiën waarschijnlijk in den loop van deze of de volgende week definitieve voorstellen doen en hem verzoeken daarover te onderhandelen met de fractieleiders der regeeringspartijen.

ITALIE.

Den grooten oorlog nog niet vergeten.

De duikbooten Enrico Toti en Domenico Millelire, hebben een kruisreis op den Atlantischen Oceaan gemaakt, waarop zij 7000 mijl hebben afgelegd en 135 uur onder water gevaren hebben. Bij de Gambiarivier is de Millelire 36 uur aan een stuk onder water gebleven, wat een nieuw record moet zijn. Beide booten behooren tot de Balilla-klasse, die vier schepen telt van 1400 (1600) ton waterverplaatsing, met een snelheid 18.5 (10) mijl. (De cijfers tusschen haakjes gelden voor ondergedompelden toestand). Zij zijn in de jaren 1927 en '28 bij Ansaldo van stapel geloopen. De bewapening bestaat uit een kanon van 10.2 cM., twee machinegeweren en zes torpedobuizen. De bemanning telt 44 koppen. De booten zijn ook ingericht als mijnlegger en kunnen daartoe 16 mijnen meenemen,

Kerk en staat in Mexico.

Verbeterde verhouding tusschen godsdienst en en regeering.

Tusschen Mexico's president Ortiz Rubio en den apostolischen delegaat voor Mexico, Mgr. Leopold Ruiz y Flores heeft een conferentie plaats gehad, waarvan de resultaten in Amerika's katholieke pers schitterend worden geheeten.

Men verwacht, dat het bezoek van den Pauselijken delegaat bij den president het begin is van verdere vriendschappelijke betrekkingen, waardoor de overeenkomst, die in Juni 1929 tot stand kwam ook formeel in toepassing zal worden gebracht en de betrekkingen tusschen de katholieke Kerk en de Mexicaansche regeering op alleszins bevredigende wijze geregeld zullen worden.

Een ander bewijs voor de verbeterde verhouding tusschen de kerkelijke autoriteiten en de regeeringsreglementen ziet men in het feit, dat de liberale pers van de stad Mexico zich den laatsten tijd buitengewoon gunstig uitlaat over den Pauselijken delegaat en de bisschoppen; het herderlijk schrijven van Mgr. Leopold Ruiz y Flores werd geheel en al door de bladen opgenomen en in uitvoerige hoofdartikelen werd de inhoud zeer waardeerend besproken.

De brief van den bisschop van Zamora aan de geloovigen van zijn bisdom, waarin de leer van de katholieke Kerk over het vraagstuk van de verhouding tusschen Kerk en Staat uitvoerig belicht wordt, word in E x c e l s i o r (een te Mexico-stad verschijnend dagblad) in zijn geheel afgedrukt, als voornaamste bericht onder de rubriek van binnenlandsch nieuws.

Het blad schreef bij die gelegenheid, dat dit herderlijk schrijven ongetwijfeld veel zou bedragen om de goede verstandhouding tusschen Kerk en Staat steeds hechter te maken, en dat deze brief meer klaarheid zou brengen in de opvattingen omtrent de plichten der katholieken als staatsburgers. Het stuk wordt geprezen als „een vaderlandslievend document dat getuigt van een verheven geest van rechtvaardigheid en dat veel zal bijdragen om den inwendigen vrede te herstellen."

ROME.

Een eigen, Pauselijk schip?

Naar aanleiding van de zeereis van den kardinaal-legaat naar het Eucharistisch congres te Carthago wordt volgens de M s b. te Rome wederom druk het vraagstuk van een eigen pauselijk zeeschip besproken.

Dit toch is een eisch van een souvereinen staat en bovendien zeer gewenscht, daar de H. Stoel, naar beweerd wordt, 600 000 lire heeft moeten betalen aan de particuliere Italiaansche Stoomvaartmaatschappij Florio om den pauselijken legaat op passende wijze naar Tunis te vervoeren.

Volgens de „Corrispondenza" zou men na de opening van het Vaticaansche spoorwegstation ook dit vraagstuk zoo spoedig mogelijk oplossen

Lloyd george over vrijhandel.

Geen wereldoorlog, als er geen douanebelemmeringen geweest waren.

Lloyd George heeft op een vergadering ten gunste van den vrijhandel te Manchester het woord gevoerd, waarbij hij o. a. zeide: „ik verklaar in allen ernst, dat het in 1914 niet tot een wereldoorlog zou zijn gekomen, als niet de naties van Europa door douanebelemmeringen van elkaar gescheiden waren. Briand heeft thans het plan voor een Europeeschen bond opgesteld. Dit is een grootsch plan, doch als alle naties tegen elkaar tariefmuren blijven oprichten en deze handhaven, zal het ideaal van een Europeeschen bond een fantasie blijven".

Van hier en daar

DE VEREENIGDE STATEN VAN EUROPA.

De Buitenlandsche overzichtsschrijver van het Centrum schrijft:

Het land van Hugo de Groot, dat te Genève als geen ander bewijst, dat ook een klein land in vele opzichten groot kan zijn, herdacht 18 Mei, den dag, waarop 31 jaar geleden, in het Huis ten Bosch te 's Gravenhage, de eerste vredesconferentie werd geopend.

Langzaam en nog vaag begon het toen tot de volken door te dringen, dat er toch nog een ander recht bestond dan dat van den sterkste. En zoo kwamen in 1899 de vertegenwoordigers der verschillende mogendheden bijeen, om de mogelijkheid te overwegen van gelijktijdige en geleidelijke ontwapening.

Het zal niemand verwonderen, dat deze vredes- of liever nog, — ontwapeningsconferentie, schipbreuk leed, te meer niet, nu we onlangs, dus na 31 jaar, te Londen nog hetzelfde hebben medegemaakt.

Europa was toen een rommelende vulkaan, die door herhaalde erupties de volken reeds waarschuwde voor de groote uitbarsting die komen *moest*: de wereldoorlog.

De goed bedoelde poging echter van deze eerste pacifisten verdient onze waardeering. En daarom viert Nederland, in dankbare herinnering jaarlijks den 18den Mei zijn Volkenbondsdag. Engeland heeft zijn „Goodwill-day", Frankrijk zijn „Jour de bonne volunté."

Het doel, vooral de jeugd op dien dag met het streven en werken van den Volkenbond op de hoogte te brengen, om aldus de vredesgedachte bij haar steeds meer en dieper ingang te doen vinden, dient van harte te worden toegejuicht.

Wel is waar heeft de Volkenbond nog niet alle wenschen voldaan, heeft hij tot nu toe in vele opzichten niet aan de verwachtingen beantwoord, maar ook valt niet te ontkennen, dat hij in zijn ruim tien-jarig bestaan in verhouding tot de moeilijkheden die moesten overwonnen worden, reeds veel bereikt heeft.

Eerst thans kan de Volkenbond, nu Duitschland aan de Bank voor Internationale betalingen het certificaat voor zijn totale schuld heeft doen toekomen, en nu de Fransche premier Tardieu bevel heeft gegeven tot ontruiming der derde Rijnlandzone, en dus de wereldoorlog hiermede definitief geliquideerd is, zijn handen vrijer uitslaan.

Voor een groot deel zal dit echter afhangen van den geest der volkeren. Is deze op den vrede gericht, dan zal het niet kunnen uitblijven, of ook in Genève zal men er de weerspiegeling van kunnen bemerken.

Laat men daarom niet met afbrekende critiek afzijdig blijven staan en aldus den Volkenbond het voortbestaan nog moeilijker of zelfs onmogelijk maken. Werkt allen mede de vredesidee, waarvoor de groote Vredespaus Benedictus XV z.g. destijds helaas zonder direct succes zoo hard gestreden heeft, voordurend te propageeren. Moge steeds meer in plaats van de materieele macht der wapenen, de moreele macht van het recht gesteld worden. Daarom si vis pacem, cole justitiam, indien ge den vrede wilt, neem dan ook de gerechtigheid in acht; maar niet minder, si vis pacem, para pacem, als ge den vrede wilt, doe dan alles om hem te verkrijgen en in stand te houden.

Dit immers is het voortreffelijke doel, waaraan de Volkenbondsdag ons jaarlijks, steeds dringender herinneren wil.

.

18 Mei j.l. heeft Briand zijn reeds tien maanden geleden aangekondigd memorandum over een Europeeschen Statenbond aan 26 Staten doen toekomen. Het lijkt ons niet toevallig, dat Briand juist Zaterdag 18 Mei, daarvoor heeft uitverkozen. Deze dag immers is voor Genève, we schreven het hierboven reeds, van meer dan gewone beteekenis geweest.

Het is echter mogelijk, dat Briand nog andere bedoelingen er bij heeft.

In Augustus 1929 was de toestand tusschen Frankrijk en Amerika uiterst gespannen; Engeland nam een afwachtende houding aan. Thans echter is er tusschen de beide Angelsaksische wereldmachten een wapenstilstand gesloten en kunnen zij tevens op de sympathie van Italië rekenen. Frankrijk staat dus alleen; de besprekingen tusschen Briand en Grandi tijdens de zitting van den Volkenbondsraad en ook daarna, hebben tot geen bevredigende resultaten mogen leiden. Misschien daarom achtte Briand nu den tijd gekomen het zoolang verwachte memorandum de wereld in te sturen.

Ofschoon de Fransche minister van Buitenlandsche Zaken bij de diverse regeeringen op een spoedige behandeling van dit memorandum aandringt, gelooven we niet, dat deze blijk zullen geven van een groote haast. Temeer daar er noch van een economische, noch van een politieke unie binnen afzienbaren tijd sprake kan zijn.

Vrijdag zeide Steeruwitz, de vroegere Oostenrijksche bondskanselier, het nog zoo duidelijk in zijn te Keulen gehouden gehouden rede, waarbij hij de Pan-Europa-beweging zelfs een gevaarlijke leuze noemde. Er is maar éene oplossing, aldus deze staatsman, samenvatting van de Oostenrijksche en Duitsche staatshuishouding, misschien met inbegrip van Tsjecho-Slowakije, tot een Midden-Europeesch blok.

Dat er economisch een schijn van kans bestaat voor een Europeesche Unie, heeft de tarieven-conferentie maar al te duidelijk bewezen, waar de heer Colijn de grootste moeite had althans nog iets te bereiken.

Aan een politieke Unie zal niemand zelfs d u r v e n gelooven. De Londen-vlootconferentie is er het overtuigende bewijs van, dat Europa hiervoor thans allerminst rijp is. Kondigde Mussolini niet onmiddellijk na het beëindigen dezer conferentie een zoodanige uitbreiding van zijn oorlogsvloot aan — pariteit met Frankrijk! — dat geheel Europa er door verrast werd?

Brand heeft prachtige idealen, maar aan hun verwezenlijking kunnen we vooralsnog niet denken. Zouden deze idealen, i.c. dit memorandum, niet veeleer een twistappel zijn, die hij, bewust of onbewust, tusschen de volkeren gegooid heeft, om, indien mogelijk, de aandacht af te trekken van de besprekingen Frankrijk—Italië, waar Engeland zoo gaarne als bemiddelaar schijnt op te treden?

Vooral Engeland geraakt, door zijn zwenking die het naar Amerika gemaakt heeft, in een moeilijke positie. Ongetwijfeld heeft het groote belangen bij het Europeesche continent en zal het zich daarvan niet gaarne isoleeren, maar ook met Amerika zal het terdege rekening moeten houden. En men kent Amerika's houding tegenover een Europeeschen Statenbond! De keuze zal daarom moeilijk zijn.

Geenszins zal het ons verwonderen, wanneer zoowel Engeland als de andere Europeesche Staten Briand langen tijd op antwoord zullen laten wachten.

Maar een beau geste was het toch in ieder geval van Frankrijk, nietwaar? En daar ging het ten slotte maar om.

COLLECTIVISATIE VAN HET GEZINSLEVEN.

Sedert eenigen tijd houdt de Sovjetpers zich bezig met het plan van Larin, dat de collectivisatie van het gezinsleven in Rusland beoogt. Larin, de geestelijke vader der 5-dagen-week, zet de regeering aan tot het doorvoeren van een nietsonziende en snelle collectivisatie van het gezinsleven. Hij legt er den nadruk op, dat het slechts met dit middel mogelijk is „het laatste toevluchtsoord van de burgerlijke ideologie met den grond gelijk te maken".

Hij wijst er op, dat de collectivisatie van het familieleven in de Sovjet-Unie eigelijk reeds voor de helft is doorgevoerd. De over bevolking der groote steden heeft er toe bijgedragen, dat meerdere gezinnen gedwongen zijn in één woning samen te leven. Echter hebben zij slechts een gemeenschappelijke keuken en en gemeenschappelijke woon- en badkamers. Nu is het aan den Staat om ook het tweede gedeelte der collectivisatie door te zetten, d. w. z. men zal moeten overgaan tot het inrichten van gemeenschappelijke kindertehuizen en van gemeenschappelijke slaap- en woningruimten, *zonder onderscheid van geslacht*, want juist de tweede helft van deze collectivisatie moet het ideaal van een communistischen Staat zijn.

In de toekomst mag er slechts volgens een eenheidsplan gebouwd worden. Volgens het regeeringsbouwplan zal elk huis ingericht worden voor een bepaald aantal gezinnen, die verplich zijn in gemeenschap te leven. Slechts over de bedden zal men persoonlijk kunnen beschikken, maar ook deze moeten van één-zelfde model zijn.

Volgens Larin is dit alles slechts een voorloopig plan. Zijn ideaal is niet het bouwen van huizen, maar van gansche steden. En in deze op-te-richten steden zal slechts plaats zijn voor huizen, die tot een bepaald doel dienen, huizen, die bestaan uit louter gemeenschappelijke slaapzalen, lonter gemeenschappelijke woonvertrekken en zullen de kinderen ondergebracht zijn in gemeen schappelijke kindertehuizen, tot welke vader of moeder slechts slechts éénmaal per week toegang heeft.

De Sovjet-pers stemt volkomen in met Larins plannen, die verwezenlijkt moeten worden, zoodrade collectivisatie van den landbouw zal zijn doorgevoerd.

Men ziet, waartoe het Sovjetstelsel, consequent doorgevoerd, leidt.

't Is gruwelijk, 't is infernaal. Dit alles beteekent een stelselmatige vernieting van het gezin.

In zijn bekende boek over het Erfurter Program; blz. 146 schreef Kautsky:

„Slechts de grofste misleiding kan het Socialisme deze inzichten toeschrijven, en het zijn krankzinnigen, die zich verbeelden dat het huisgezin door een dekreet kan samengesteld of vernietigd worden".

Toch kan men niet ontkennen, dat de ontbinding van het huisgezin de noodzakelijk gevolgtrekking is uit de sociaal-democratische grondstellingen en eischen.

Zoo schreef reeds Marx (Das Kapital, I, 455), dat de moderne groot-industrie, die aan vrouwen, jeugdige personen en kinderen van beiderlei geslacht in het maatschappelijk georganiseerde productie-proces een taak oplegt, buiten de sfeer van het huiselijk leven, den nieuwen maatschappelijken grondslag legt voor een „hoogeren vorm van het huisgezin in de verhouding tusschen beide geslachten." En het is een dwaasheid, meent hij, zich aan den christelijk-germaanschen of eenigen andere vorm van het huisgezin absoluut te houden.

En Fr. Engels scheef over den toekomstaat: „De verzorging en opvoeding der kinderen wordt openbare aangelegenheid". [Ursprung der Familie, etc. blz. 64].

Wat men in Rusland ziet gebeuren is tenslotte niets anders dan de logische gevoltrekking uit het Marxisme.

HET MILITAIRISME.

De poovere resultaten van de ontwapening-ter-zee-conferentie te Londen vestigen als vanzelf de aandacht op de geweldige macht, die het oude militairisme nog heeft op de regeeringen. Algemeen leeft de overtuiging dat de bewapeningen sinds 1918 sterk afgenomen zijn, 'n idee misschien opgewekt door de gedwongen ontwapening van Duitschland, Oostenrijk, Hongarije en Bulgarije. Het tegendeel is echter waar. Behalve de vloten (Engeland dan uitgezonderd) zijn ook de staande legers en geoefende reserve's danig toegenomen. De volgende officieele cijfers worden voor een aantal Europeesche landen opgegeven:

Frankrijk (39 mill. inwoners) Vredessterkte leger 780 000 man, 32.000 officieren; geoefende reserve zonder landstorm 5 millioen blanken en 1 millioen kleurlingen. Wapening vredessterkte, dus zonder de reservevoorraden: 1350 lichte en 1500 zware kanonnen (hierin is het vestinggeschut niet begrepen) en 2550 vechtwagens; buitendien 1500 land- en 400 watervliegtuigen, zonder de reserven.

België (7 mill. inwoners:) Vredessterkte 89.00 man, 4500 officieren; geoefende reserve 500.000 man; 600 lichte en 270 zware kanonnen; 50 vechtwagens en 250 landvliegtuigen.

Polen: Vredessterkte 320.000 man. 19.500 officieren, waarbij nog komen de 600.000 man georganiseerde en geoefende burgerwachten; 2½ millioen geoefende reserve; 1600 lichte kanonnen; 420 zware kanonnen; 200 vechtwagens en 250 landvliegtuigen. (Aantal inwoners 27 millioen.)

Tsjecho-Slowakije (18 mill. inw.): Vredessterkte 120.000 man in den zomer, 160.000 man in den winter, 11.000 officieren; geoefende reserve 1.300.000 man; 850 lichte kanonnen, 410 zware, 60 vechtwagens. 500 landvliegtuigen.

Engeland (43 mill. inw.) zonder Ierland en de dominions: Vredessterkte 674.000 man, 22.000 officieren; geen georganiseerde reserves; 1700 lichte kanonnen, 400 zware, 160 vechtwagens, 800 land- en 160 watervliegtuigen.

Italië (36 mill. inw.): Vredessterkte 430.000 man, 16.000 officieren, gendarmerie en douanepersoneel inbegrepen, daarentegen niet inbegrepen de 3 à 400 000 man fascistische militie; geoefende reserve 3½ à 4 millioen man, lichte kanonnen 1200, zware 650, 180 vechtwagens en 1200 land- en watervliegtuigen, zonder de oefen- en reservevliegtuigen.

Rusland (145 mill. inw.): Vredessterkte 1.200.000 man, 40.000 officieren, geoefende reserve 6 millioen man; 850 lichte, 255 zware kanonnen; 200 vechtwagens; 1400 landvliegtuigen.

Bij dit alles komen dan nog de vloten en ook de bijzondere hulpmiddelen voor den oorlog in den lucht, de z.g. chemische oorlog, waarover met zekerheid niets bekend is, omdat ieder land te dezen opzichte met de grootste geheimzinnigheid te werk gaat. Prof. v. Embden. die onlangs in de Eerste Kamer klaagde, dat er op de 121 gehouden ontwapeningsconferenties te Genève gehouden, niets bereikt is, heeft in dit opzicht volkomen gelijk en te Genève zal er ook niets bereikt worden zoolang de onderhandelingen met niet te controleeren opdrachten van niet te controleeren regeeringen afgevaardigd worden.

De groote politieke organisaties moeten de handen ineen slaan, wil men den gevaarlijken bewapeningswedstrijd, dien 't militairisme uitschrijft, voor goed beëindigen en in 't tegendeel doen verkeeren.